

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Czeglédy Magdolna (felperesi képviselő címe) ügyvéd által képviselt I.rendű felperes neve (I. rendű felperes címe.) I. rendű és a II.rendű felperes neve (II. rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek - a személyesen eljáró alperes neve (alperes címe) alperes ellen jogalap nélküli gazdagodás megtérítése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. november 4. napján meghozott 21.P.28.744/2003/97. számú ítélete ellen a felperesek részéről 98. és 100. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 600.000 (hatszázezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az I. rendű felperes módosított keresetében engedményesként kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 10.000.000 forint és ezen összeg után 2002. február 15. napjától a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamat, valamint perköltség megfizetésére jogalap nélküli gazdagodás címén.

Tényként adta elő, hogy jogelődje a kárátalány címén az I. rendű felperesi kft-nek járó 10.000.000 forintot tévedésből az alperes letéti számlájára utalta. A korábban vele ügyvédi megbízási szerződést kötő alperes ezzel az összeggel jogalap nélkül gazdagodott figyelemmel arra is, hogy a 2002. november 28-án kelt „elszámolás és megállapodás ügyvédi munkadíj tárgyában” (továbbiakban: Elszámolás) megnevezésű szerződésük nem jött létre, mert azt nem **Cs. I-né** felszámolóbiztos írta alá.

A II. rendű felperes elsődlegesen kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 53.659.000 forint és ezen összeg után 2002. december 23-tól a kifizetésig járó törvényes mértékű kamat, valamint perköltség megfizetésére jogalap nélküli gazdagodás címén. Az I. rendű felpereshez hasonlóképpen hivatkozott arra, hogy

az Elszámolás nem jött létre, az alperes 54.600.000 forint megbízási díjra és annak a letétből való kiegyenlítésére nem volt jogosult. Arra az esetre, ha a bíróság az Elszámolás létrejöttét állapítaná meg, akkor annak 3. és 4. pontja érvénytelen, mert jóerkölcsbe ütközik, illetőleg feltűnő értékaránytalanság állapítható meg a szolgáltatások között. Az alperes ugyanis csak a megtörtént vagyonértékesítés alapján volt jogosult ügyvédi munkadíj felszámítására.

Másodlagosan 64.559.000 forint és ezen összeg után 2002. december 23-tól járó törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Ebben a körben szintén az Elszámolás létre nem jöttére, illetőleg részleges érvénytelenségére hivatkozott. Kérte megállapítani, hogy az ügyvédi megbízási szerződés (továbbiakban: Szerződés) 1999. november 9-én kelt módosításának (továbbiakban: I. sz. módosítás), illetve a 2001. november 26-án kelt módosításának (továbbiakban: III. sz. módosítás) a 6 %-os ügyvédi munkadíjra vonatkozó kikötése érvénytelen jóerkölcsbe ütközés, feltűnő értékkülönbség, valamint tévedés, megtévesztés címén.

Harmadlagosan kérte, hogy a bíróság 55.500.000 forint és ezen összeg után 2001. október 29-től a törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére kötelezze az alperest a Ptk. 466. §-ának (1) és (4) bekezdése alapján.

A felperesek álláspontja szerint az I. rendű felperes felszámolási eljárásában az alperes az egyszeri tényleges vagyonértékesítésre tekintettel lényegében azonos tartalmú okiratokat szerkesztett. Ezt meghaladóan megtévesztette az I. rendű felperest, mert nem hívta fel a felszámolóbiztos figyelmét a 6 %-os munkadíj kirívóan magas voltára, továbbá arra, hogy azt meg kell fizetni az általa készített szerződés alapján akkor is, ha a vagyonértékesítésre nem kerül sor és az I. rendű felperes árbevétel nem realizál.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Álláspontja szerint az elszámolásra tekintettel tartozása, fizetési kötelezettsége nem áll fenn, az I. rendű felperes maga járult hozzá a követelésének a letétben kezelt összegből történő kiegyenlítéséhez. A megbízási szerződésnek megfelelően járt el, mindkét vagyonértékesítési eljárás során elvégezte a szükséges jogi tevékenységet. Az I. rendű felperes a megtámadási határidőt túllépte, illetve a kiegészített Szerződést megerősítette. Állította, hogy az I. rendű felperes a 10.000.000 forint letétbe történő fizetését teljesítésként elfogadta, ezért azt a letevő engedményeseként téves utalásra hivatkozással nem követelheti vissza.

Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét elutasította.

Tényként állapította meg, hogy az I. rendű felperes és az alperes között 1999. április 1-jén ügyvédi megbízási szerződés jött létre az I. rendű felperes felszámolási eljárása során felmerülő jogi teendők ellátására havi 400.000 forint ügyvédi munkadíj ellenében. A Szerződést a felek 1999. november 9-én módosították, kiegészítették. Megállapodtak abban, hogy az alperes a vagyonértékesítés során általa végzett okiratszerkesztői és ehhez járuló egyéb ügyvédi tevékenység után az ügýtárgyérték alapján számított 6 %-nak megfelelő ügyvédi munkadíjra jogosult. Rögzítették azt is, hogy a mellékletben meghatározott 12.782.160 forint ügyvédi munkadíj-hátralékot az I. rendű felperes havonta 400.000 forint összegű

részletekben fizeti meg. 1999. november 9-i keltezéssel egy másik szerződésmódosítást tartalmazó okirat is készült (továbbiakban: II. sz. módosítás), amelyről azonban a kirendelt igazságügyi írásszakértő, dr. L. Gy. megállapította, hogy azt nem az I. rendű felperes felszámolóbiztosa írta alá. 2001. január 26-án a felek ismét módosították, illetőleg kiegészítették a szerződésüket és ebben újra rögzítették, hogy az alperest az ügytárgy-érték alapján számított 6 %-nak megfelelő ügyvédi munkadíj illeti meg. Az alperes a módosított és kiegészített Szerződésben foglalt kötelezettségeinek eleget tett és 2002. november 28-án a felek elszámoltak egymással. A megállapodásuk létrejötté megállapítható, mert a perben kirendelt igazságügyi írásszakértő, továbbá N. E. igazságügyi írás- és okmányszakértő szakvéleményei alapján azt egyértelműen Cs. I-né, az I. rendű felperes felszámolóbiztosa írta alá. Ekkor rögzítették, hogy az alperesnél ügyvédi letéti számlán van az R. GmbH által foglaltó címén átutalt 75.000.000 forint és az Á. Rt. által káráltány címén fizetett 10.000.000 forint, amelyek kedvezményezettje az I. rendű felperes. Az alperest a Cse. Kft.-vel 2001. január 26-án kötött vagyonértékesítési szerződés alapján 54.600.000 forint, a 2001. október 16-án, majd december 7-én az R GmbH-val kötött szerződések alapján 24.900.000 forint ügyvédi munkadíj illeti meg figyelemmel arra, hogy a második vagyonértékesítési eljárás során a további 3 % ügyvédi munkadíjat a vevő vállalta kifizetni. A részleges vagyonértékesítések után az I. rendű felperesnek még 2.159.000 forint fizetési kötelezettsége áll fenn. Az I. rendű felperes hozzájárult ahhoz, hogy az alperes a teljes követelését az ügyvédi letétből kiegyenlítsse. Rögzítették, hogy ezen nyilatkozattal az 1999. április 1-jén kelt és november 9-én, valamint 2001. január 26-án módosított és kiegészített ügyvédi megbízási szerződés megtámadására vonatkozó joguk megszűnt.

Jogi indokolásában az elsőfokú bíróság az I. rendű felperes keresetével kapcsolatosan kifejtette, hogy az Á. Rt. 2002. február 15-én káráltány jogcímén 10.000.000 forintot az I. rendű felperes bankszámlája helyett utalt az alperes letéti számlájára. Az I. rendű felperes azonban az Elszámolásban hozzájárult ahhoz, hogy az alperes a letétben lévő pénzből beszámítással egyenlítsse ki az ügyvédi munkadíj-követelését, ezáltal jogalap nélkül nem gazdagodott.

A II. rendű felperes keresete tekintetében nem vitásan 2009. augusztus 19-én az I. rendű felperes a II. rendű felperesre engedményezte az alperessel szemben fennálló 66.500.000 forint összegű követelését. A II. rendű felperes az ügyvédi letéti számlán levő 75.000.000 forint foglaltóból jogalap nélküli gazdagodás címén kérte 53.659.000 forint megfizetését. Az alperes azonban az Elszámolás alapján és az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. tv. (Ütv.) 28. §-ának (2) bekezdésére figyelemmel az ügyvédi munkadíjigényét jogosult volt beszámítani az I. rendű felperes hozzájárulása értelmében, így ezzel az összeggel szintén nem gazdagodott. Az Elszámolás nem ütközik a jóerkölcsbe. Tárgya az ügyvédi munkadíj kiegyenlítése volt, amely nem sérti az általánosan elfogadott erkölcsi normákat és szokásokat. Ezt meghaladóan az alperesnek az I. rendű felperessel kötött megállapodása nem eredménykötelelem volt, ezért mindkét vagyonértékesítési szerződés után megillette a 6 %-ot kitevő ügyvédi munkadíj. A 2001. január 26-i szerződés alapján ez 54.600.000 forint volt, amely az általános társadalmi megítélés értelmében nem

tisztességtelen vagy elfogadhatatlan, ahogy a 2001. október 16-i megállapodás alapján a 3 %-nak megfelelő 24.900.000 forint sem minősül annak figyelemmel arra is, hogy az ügyvédi megbízási díj az Ütv. értelmében szabad megállapodás tárgya. Hasonlóképpen nem ütközik jóerkölcsbe a részleges vagyonértékesítések során az I. rendű felperes által elismert 2.159.000 forintos munkadíjigény és az sem, hogy az I. rendű felperes mint a letét kedvezményezettje hozzájárult ahhoz, hogy az alperes a teljes munkadíj-követelését az ügyvédi letét útján kiegyenlítsse. A felperesek az Elszámolás vonatkozásában feltűnő értékaránytalanságra sem hivatkozhatnak, mivel a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás meghatározására nem ebben a szerződésben került sor. A II. rendű felperes másodlagos és harmadlagos kereseti kérelme is megalapozatlan, mivel az I. rendű felperes az engedményezési szerződés előtt hozzájárult ahhoz, hogy az alperes az ügyvédi munkadíját a letét útján kielégítse, így a beszámítással a letét összegéhez való jogosultsága megszűnt. A II. rendű felperes mint az I. rendű felperes jogutódja feltűnő értékkülönbség, tévedés, illetőleg megtévesztés címén nem volt jogosult a megtámadásra, mivel az I. rendű felperes az Elszámolásban a megtámadási jogáról írásban lemondott, a Szerződést megerősítette. Az I. és III. sz. módosításnak a 6 %-os ügyvédi munkadíjra vonatkozó kikötése nem ütközik jóerkölcsbe, azt jogszabály nem tiltja. **Cs. I-né** a tanúvallomásában elismerte, hogy nem volt akadálya, hogy a szokásos mérték után érdeklődjön, a megállapodásokat elolvasta, biztosan egyetértett velük. A szerződő felek nem tudhatták előre, hogy a 2001. január 26-i vagyonértékesítési szerződés vevője nem fogja a vételárat teljesíteni. Az alperes a szükséges megállapodásokat elkészítette, az ügyvédi megbízási szerződésben vállalt kötelezettségeit teljesítette, így a 6 %-os munkadíjra jogosult.

Az ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő fellebbezést. Az I. rendű felperes kérte, hogy a bíróság az elsőfokú ítéletet változtassa meg, és kötelezze az alperest 10.000.000 forint és ezen összeg után 2002. február 15. napjától a törvényes mértékű kamat megfizetésére. A II. rendű felperes fellebbezése elsődlegesen arra irányult, hogy a bíróság kötelezze az alperest 51.458.840 forint és ezen összeg után 2002. december 23-tól a törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére; másodlagosan 26.558.840 forint és ezen összeg után 2002. december 23-tól a törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetését kérte.

Kifogásolták, hogy az elsőfokú bíróság az Elszámolást létrejötnék, illetve érvényesnek tekintette. Álláspontjuk szerint nem értékelte megfelelően **Cs. I-né** tanúvallomását, mely szerint ezt a szerződést nem írta alá; továbbá dr. **T. P.** felszólító levelét, amelyben a letétként kezelt összeg kifizetésére szólította fel az alperest és tájékoztatta, hogy számláit az I. rendű felperesi kft. nem fogadta be. Hivatkoztak arra is, hogy a II. számú, az alperes által az iratokhoz csatolt módosítás technikai hamisítvány. Az elsőfokú bíróság akkor járt volna el helyesen, ha lehetőséget ad új írás- és okmányszakértő kirendelésére. A beszerzett szakvélemények felülvizsgálatát kérték, így azt, hogy a másik szakértőt az ítélőtábla rendelje ki. Fenntartották azt az álláspontjukat is, hogy ha az Elszámolást létrejötnék kell tekinteni, akkor az - legalább részben - érvénytelen, mert jóerkölcsbe ütközik, illetve mert határidőben megtámadták feltűnő értékaránytalanság, tévedés, megtévesztés címén. A megtámadási jogról csak a

határidő megnyílt után lehet érvényesen lemondani, a szerződés szövegében rögzített joglemondás tehát érvénytelen. Jelen esetben megtámadásnak minősül az I. rendű felperes képviselőjében dr. T. P. által 2003. február 28-án írt levél, a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem, illetőleg a 2003. november 28-i szerződés megtámadására vonatkozó pontosított kereset. Nem felel meg a valóságnak, hogy a felek a díjkikötés mértékét megerősítették, ugyanis a Szerződés és annak módosításai, sőt az alperes által 2002 márciusában készített munkadíjjegyzék sincs összhangban az Elszámolással. Feltűnő értékkülönbség esetén a sérelmet szenvedő fél teljesítésének idején nyílik meg a megtámadási határidő. Az alperes a nála letétben kezelt 85.000.000 forinttal számolta el a felperesi teljesítést, ehhez képest a megtámadási jogot határidőben gyakorolta. A teljes vagyon értékesítésére kötött szerződések során a kétszeresen felszámított 6 % munkadíj feltűnően értékaránytalan; külön bizonyítást nem igényel, hogy a két szerződés mögött nem áll kétszer annyi okiratszerkesztői munka. Az ügyvédi munkadíj ugyan szabad megállapodás tárgya, de ennek zsinórmértékét megadja a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet. Ebből az tükröződik, hogy minél nagyobb az ügyérték, annál méltányosabb a díjszámítás, továbbá a bírói gyakorlat szerint az ügyvédi munkadíjnak a pertárgy értékén kívül az elvégzett munkához kell igazodnia. Mivel a vagyonértékesítéshez kötötték a 6 %-os ügyvédi munkadíjat, a teljesedésbe nem ment szerződés esetén a díj nem jár, a teljesedésbe ment vagyonértékesítésnél felszámított 3 % pedig nem következik az előzményi szerződésekből. Az I. rendű felperes a tévedését - amely abból állt, hogy azt gondolta, csak a tényleges vagyonértékesítés esetén jár a 6 %-os díj - akkor ismerhette fel, amikor a kétszeres mértékű elszámolásról tudomást szerzett, vagyis amikor az alperes az ügyvédi díj számláit elküldte. Az alperes mindezek alapján 23.541.160 forintba jogosult, ezért a letétben kezelt 85.000.000 forintból köteles 10.000.000 forintot az I. rendű, 51.458.840 forintot pedig a II. rendű felperes részére megfizetni.

Kifejtették még, hogy az Á. Kft. 2003. november 10-i téves utalását az I. rendű felperes ugyan 2002. február 19-én a szerződéses kötelezettség teljesítéseként elfogadta, ezáltal azonban „nem keletkeztetett jogot az alperes részére, hogy azt letétként kezelje, ne utalja át a felperesnek”, így az Elszámolásban arról nem is rendelkezhetek.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult lényegében annak helyes indokai alapján.

Kifejtette, hogy Cs. I-né tanúvallomása nem tekinthető érdektelennek, továbbá az általa csatolt iratok a tanúvallomást cáfolták. Rámutatott, hogy dr. T. P. levelére adott válaszában hivatkozott az Elszámolásra, de erre a felperes nem reagált. A II. számú, hamisított módosítás kapcsán nem tisztázott az okirat eredete és ma is értetlenül áll a történetek előtt. Az Elszámolás létezése alapvetően szakkérdés és a perben beszerzett két szakértői vélemény egybehangzóan foglalt állást ebben a körben, így új szakértő kirendeléséhez a Pp. 183. §-ának (3) bekezdésében írt feltételek nem állnak fenn. Álláspontja szerint a Szerződést, annak I. és III. számú módosítását, valamint a 2002. márciusi ügyvédi díjjegyzéket a felperes csatolta a perben, ebből az következik, hogy azok létét, érvényességét nem vitatta korábban. Az egymást követő szerződések a díjkikötés mértékét és módját megerősítették, az

Elszámolás pedig általános jelleggel is rendelkezik a korábbi szerződések teljesítéséről és az esetleges ebből eredő megtámadási jogról való lemondásról. A perbeli megbízás során végzett ügyvédi tevékenység nem az okiratszerkesztésre korlátozódott. A vagyonértékesítés a felszámolási eljárásnak egy jól körülhatárolt szakasza, amelybe többek között a vagyon összeállítása, értékesíthetőségének jogi mérlegelése, a pályázat feltételeinek a meghatározása, a pályázat kiírása, közzététele, befogadása, értékelése, az eredmény kihirdetése, a kifogások során a jogi képviselőt ellátása is beletartozik. Az I. rendű felperes sem feltételezhette, hogy a kapcsolódó ügyvédi tevékenységét hónapokon át ingyenesen végzi. Az ügyvédi díjkikötéssel kapcsolatos rendelkezések egyetlen alkalommal sem utaltak arra, hogy díjazása a vagyonértékesítés sikeréhez lenne kötve. A megtámadási joggal kapcsolatosan rámutatott még arra is, hogy a második alkalommal az I. rendű felperes a vevővel állapodott meg úgy, hogy a megbízási díját 2-4 % megosztásban fedezik, ezt utólag 3-3 %-ra változtatták.

Az ítélet az elsőfokú ítéletet teljes terjedelmében vizsgálta felül, mert annak jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt.

A fellebbezések alaptalanok.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az ítélet az érdemi döntésével és annak indokolásával is egyetért, ezért a Pp. 254. §-ának (3) bekezdése alapján utal az elsőfokú ítélet helyes indokaira. A fellebbezésre tekintettel mutat rá csak a következőkre.

A felperesek a fellebbezésükben lényegében fenntartották az elsőfokú eljárásban előadottakat az elszámolásra vonatkozó szerződés létre nem jötte, illetve érvénytelensége vonatkozásában, és kérték az alperest illető ügyvédi munkadíj tekintetében a saját számításaik elfogadását. Megalapozatlanul hivatkoztak azonban arra, hogy a tényállás megállapításánál az elsőfokú bíróság nem megfelelően értékelte a bizonyítékokat.

Az Elszámolás létre nem jöttével kapcsolatosan **Cs. I-né** felszámolóbiztos az I. rendű felperes törvényes képviselőjeként járt el, ezért nyilatkozata nem bír elfogulatlan, kívülálló tanú vallomásának bizonyító erejével. Dr. **T. P.** ügyvéd fellebbezésben megjelölt levele sem támasztja alá, hogy az Elszámolás aláírása nem történt meg, hiszen abban csak a megküldött számlákat vitatja. Ezzel szemben az alperesi tényelőadást igazolja a fellebbezési ellenkérelemben is hivatkozott válaszlevél, amely határozottan utal a megállapodásra, de erre az I. rendű felperes a pert megelőzően nem válaszolt. A II. számú módosítás nem vitásan hamisítvány, ezt azonban nem lehetett az alperes terhére értékelni, mert nem derült fény arra, hogy a hamisítást ki követte el. Az azonos keltezésű I. számú módosítás ugyanakkor ettől függetlenül egyértelműen tartalmazza az ügyvédi munkadíj felek által meghatározott 6 %-os mértékét.

Az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból, hogy szakkérdésnek minősül, hogy az I. rendű felperes törvényes képviselője aláírta-e az Elszámolást. Erre nézve két

szakértő kirendelésére is sor került: az írásszakértő, továbbá az írás- és okmányszakértő szakvéleménye egybehangzó volt arra nézve, hogy az okiratot kétséget kizáróan **Cs. I-né** írta alá. **N. E.** igazságügyi szakértő arra is rámutatott, hogy a cégbélyegző lenyomata eredeti; **Cs. I-né** névalírása esetében pedig a technikai hamisítás lehetőségét kategorikusan kizárta 90. szám alatti szakvélemény-kiegészítésében. A szakvélemények nem homályosak, nem hiányosak, egymással egybehangzóak, helyességükhöz kétség nem fér. A felperes által megjelölt bizonyítékok a fentiekben kifejtettek szerint összességükben sem adnak alapot arra, hogy a szakértők által kifejtetteket megkérdőjelezzék, így nem állnak fenn a Pp. 182. §-ának (3) bekezdésében meghatározott feltételek, amelyek egy új szakértő kirendeléséhez lennének szükségesek. A szakvélemények felperesek által kért felülvéleményezésének a Pp. 183. §-ának (2) bekezdése alapján egyébként sincs helye, egy új szakvélemény a korábbiakkal esne egy tekintet alá.

A fentieket meghaladóan **Cs. I-né** sajátkezü névalírást alátámasztja a 24. számú jegyzőkönyvben tett saját nyilatkozata, mely szerint fenntartás nélkül aláírt mindent az alperesnek. **Z. B.** tanúvallomása kitért arra is, hogy a testvérét személyesen vitte gépkocsival az Elszámolás aláírására. **Z. B.** az alperes testvéreként nem tekinthető elfogulatlan tanúnak, vallomása azonban az egyéb bizonyítékokkal összhangban volt, így azokat erősítette. Mindezek alapján egyértelműen megállapítható volt az Elszámolás létrejötte, ebben a körben további bizonyítás fogantatosítása, szakértő kirendelése nem volt indokolt.

A felperesek az Elszámolás érvényességét lényegében az annak alapjául szolgáló szerződések érvénytelenségére hivatkozással vitatták. Az elsőfokú bíróság azonban helyesen mutatott rá, hogy a megbízási díj a felek szabad megállapodásának tárgya. Ennek meghatározásakor nem alkalmazható a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet, hiszen az kifejezetten a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szól. Az ezen eljárásokban folytatott ügyvédi tevékenység nem hasonlítható össze az egyéb megbízásokkal, a szerződések megkötéséhez kapcsolódó ügyvédi munkával, illetve az ügyfél működése, gazdálkodása során szükséges jogi képviselettel. Az alperes az I. rendű felperes felszámolása során a jogi munkát nem vitásan elvégezte. A per tárgyát képező megbízás gondossági és nem eredménykötelem volt, ezért a díja nem köthető a vagyon értékesítésére vonatkozó szerződés teljesítéséhez. A felpereseknek ezt az álláspontját a szerződésmódosítások nem támasztják alá, az Elszámolásban pedig az I. rendű felperes kifejezetten elismerte az alperes munkavégzését és annak ellenértékét. Mindezeket meghaladóan az ítéletábra teljes mértékben egyetért az elsőfokú bíróság által a szerződés jóerkölcsbe ütközésével kapcsolatosan kifejtett jogi állásponttal.

A felperesek által megjelölt megtámadási okok tekintetében elsődlegesen megállapítható, hogy az Elszámolás 1. pontjában a felek rögzítették a megállapodásuk korábbi rendelkezéseit, az alperes feladatát és a részére járó munkadíj mértékét. Ilyen módon a megbízási szerződést, illetőleg annak

módosításait megerősítették. A Ptk. 236. §-ának (4) bekezdése alapján a megtámadás joga megszűnik, ha a megtámadásra jogosult a megtámadási határidő megnyílta után a szerződést írásban megerősíti vagy a megtámadásról egyébként írásban lemond. Erre tekintettel a felperesek megtámadási jogával kapcsolatosan vizsgálni kellett a megtámadási okok fennállását, illetve szükség szerint a megtámadási jog megnyílásának az időpontját.

A korábban kifejtettek alapján önmagában a 6 %-os ügyvédi munkadíj kikötése az elvégzendő tevékenységhez képest nem volt aránytalan, és az sem állapítható meg, hogy az alperes ugyanazon munka elvégzése után kétszer számított volna fel díjat. A felek szerződéséből ugyanis nem következik, hogy azt a vagyonértékesítés teljesítéséhez kötötték, vagyis a feltűnő értékkülönbség mindezek alapján nem áll fenn.

A felperesek által hivatkozott Ptk. 210. § (1) és (4) bekezdése egyaránt valamilyen tévedést feltételez az egyik szerződést kötő fél oldalán. E tévedésnek azonban a szerződés megkötésekor kell fennállnia valamely lényeges körülmény tekintetében. Amennyiben az I. rendű felperes abban a hiszemben járt el, hogy csak a teljesített vagyonértékesítési szerződés után kell fizetnie, akkor a Ptk. 210. §-ának (1) bekezdése alapján azt is bizonyítania kellett volna, hogy a tévedését a másik fél okozta vagy felismerhette, illetve a 210. § (4) bekezdése szerint igazolnia kellett volna, hogy az alperes megtévesztéssel vette rá az adott tartalmú szerződés megkötésére. Erre nézve azonban bizonyítást nem ajánlott fel, így ezen okból sem állapítható meg az érvénytelenség. Az I. rendű felperes tévedését ugyanakkor ténybelileg cáfolja a felszámolóbiztosnak a 17. számú jegyzőkönyvben tett előadása, mely szerint 1992 óta foglalkozik felszámolással, 30 éve a pénzügyi szakmában dolgozik és mindig jogászokkal járt el: ezen körülmények a tájékozatlanságát, járatlanságát nem támasztják alá.

A felperesek által megjelölt megtámadási okok tehát nem állnak fenn, ezért a megtámadási határidő megnyíltának vizsgálatára már nem volt szükség. Az ítélet tábla csak megjegyzi ebben a körben, hogy a megtámadásnak egyértelműnek és kifejezettnek kell lennie, ilyen I. rendű felperesi nyilatkozatot a hivatkozott, dr. T. P. ügyvéd által írt levél, illetőleg a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem nem tartalmaz. Mindezekre tekintettel az Elszámolás létrejött és érvényes, ezért a felperesek által a perben előterjesztett ügyvédi munkadíj-számítás az alperes marasztalásának alapjául nem szolgálhat.

Az I. rendű felperes fenntartott keresete vonatkozásában abból kellett kiindulni, hogy a követelését engedményesként érvényesítette. Ebben a minőségében azonban a keresetjogi joga nem áll fenn. 2002. február 19-én ugyanis nem vitásan az adásvételi szerződés módosításával - tehát a vevő felé tett nyilatkozattal - a 10.000.000 forint letétbe helyezését a vevő kötelezettségének teljesítéseként elismerte. Az Elszámolás 2. pontjában ezt a nyilatkozatot az alperes felé is megerősítette. Ebből következően a letétbe helyezett 10.000.000 forint jogosultja az I. rendű felperes volt, és azt az ügyvédi munkadíj elszámolásához jogszerűen

használta fel. Az engedményezés időpontjában az engedményező vevő erről az összegről már nem rendelkezhetett. Mivel pedig az engedményező adott esetben egy már nem létező követelését engedményezte, az engedményezésre vonatkozó szerződés lehetetlen szolgáltatásra irányult, s így az semmis (Ptk. 227. § (2) és 328. § (1) bekezdés). Az I. rendű felperes tehát nem engedményesként, hanem a saját jogán érvényesíthetett igényt az alperessel szemben. A korábban kifejtettek szerint az érvényes Elszámolás alapján a letétbe helyezett 10.000.000 forint felhasználásával az alperes ügyvédi munkadíj iránti követelése került kiegyenlítésre, ezért az I. rendű felperes terhére az alperes jogalap nélkül nem gazdagodott.

Mindezekre tekintettel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az I. rendű felperest az Itv. 62. § (1) bekezdésének i) pontja alapján fennálló illetékfeljegyzési joga folytán feljegyzett fellebbezési illetéknek az állam javára történő megfizetésére. A II. rendű felperes az illetéket leróta, az alperes pedig perköltséget nem igényelt, erre tekintettel további perköltségről rendelkezni nem kellett.

Budapest, 2012. március 21.

. Szabó Klára s.k.

a tanács elnöke

. Sándor Ottó s.k.. Csordás Csilla s.k.

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: